

10.2.2014

505/00.02.022/2013

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Helsingin kaupungin kirjaamo
kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Ksv/HEL 2013-008387

SOMPASAAREN ALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS (NRO 12200)

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt lausuntoa 10. kaupungin-
osan (Sörnäinen) satama-, vesi- ja katualueiden asemakaavan muutosehdo-
tuksesta nro 12200.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan 3.12.2013 päivätyssä pöytäkirjassa todetaan
asemakaavan muutosehdotuksesta mm. seuraavaa:

"Asemakaavan muutos mahdollistaa Sompasaaren uuden asuinalueen raken-
tamisen merelliseen ympäristöön noin 3 000 asukkaalle. Alue koostuu kah-
deksasta asuinkorttelista, yhdestä hotelli- ja kylpylärakennusten korttelista,
kahdesta rantakadusta, kanavasta ja alueen sisään sulkeutuvasta puistoalu-
eesta. Alue on entistä satama- aluetta, joka kanavien avulla palautetaan saa-
reksi ja uusi asuinalue rajautuu näin kaikilta sivuiltaan vesialueeseen. Muu-
tosalueen pinta-ala on 16,0 ha, josta maa-alueita on 10,6 ha ja vesialuetta 5,4
ha. Kaavamuutoksessa on rakennusoikeutta yhteensä 136 500 k-m², josta
asuinkerrosalaa on yhteensä 119 500 k-m², hotelli- ja kylpylärakennusten ker-
rosalaa 15 000 k-m² ja yleisten rakennusten kerrosalaa 2 000 k-m². Lisäksi
tulee rakentaa yhteensä 2 700 k-m² liiketiloja asuinrakennusten katutasoon,
joka saadaan rakentaa kerrosalan lisäksi."

**Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan
seuraavaa:**

Asemakaan muutos aiheuttaa mittavat vesihuollon uudisrakentamiset alueel-
la. Kaava selostuksen mukaan vesihuollon uudisrakentamiskustannuksen on
noin 3 miljoonaa euroa. Pumppamolle on kaavassa varattu paikka Kapteeni
Sundmanin kadun ja Sompasaaren laiturin kulmaan.

Vesihuollon osalta HSY:n yhteyshenkilönä asiassa toimii alueinsinööri Tarmo
Hyvärinen, puh. 09 1561 3312

Tuomo Heinonen
osastonjohtaja
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Tiedoksi

HSY:n kirjaamo

6.2.2014

helsinki.kirjaamo@hel.fi

Viite Ksv/HEL 2013-008387

Lausunto Helsingin Sompasaaren asemakaavan muutosehdotuksesta

Sompasaaren alueelle suunnitellaan asuinalueita merelliseen ympäristöön noin 3 000 uudelle asukkaalle. Alue koostuu kahdeksasta asuinkorttelista, yhdestä hotelli- ja kylpylärakennusten korttelista, kahdesta rantakadusta, kanavasta ja alueen sisään sulkeutuvasta puistoalueesta.

Muutosalueen pinta-ala on 16,0 ha, josta maa-alueita on 10,6 ha ja vesialueita 5,4 ha. Kaavamuutoksessa on rakennusoikeutta yhteensä 136 500 k-m², josta asuinkerrosalaa on yhteensä 119 500 k-m², hotelli- ja kylpylärakennusten kerrosalaa 15 000 k-m² ja yleisten rakennusten kerrosalaa 2 000 k-m². Lisäksi tulee rakentaa yhteensä 2 700 k-m² liiketiloja asuinrakennusten katutasoon, joka saadaan rakentaa kerrosalan lisäksi.

Meluntorjunta

Meluntorjunnan osalta ei ole huomauttamista nykytilanteesta. Mikäli Hanasaaren polttoaineena ryhdytään käyttämään enemmän biopolttoainetta, vaikuttanee se mm. liikenteen määrään. Muuttuneen tilanteen arvio meluvaikutusten osalta on syytä esittää.

Liikenne

Asemakaavalla eheytetään ja tiivistetään kaupunkirakennetta Helsingin kantakaupungissa Kalasataman metroaseman lähietäisyydellä. Kaava mahdollistaa raitiolinjan johtamisen Kalasataman metroasemalta Sompasaaren Aallonhalkojan kadun kautta Nihtiin. Aallonhalkoja toimii myös osana pyöräilyn pääreitistöä. On tärkeää, että kaavalla varmistetaan toimivan joukkoliikenteen toteuttamismahdollisuudet ja sujuvat ja turvalliset kävelyn ja pyöräilyn yhteydet metroon, mahdolliseen raitioliikenteeseen sekä bussiliikenteen pysäkeille.

Hanasaaren voimalaitos

Hanasaaren voimalaitos on nk. Seveso direktiivilaitos.

Kaavoituksessa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon Hanasaaren voimalaitoksen ja siihen kuuluvan polttoainesataman aiheuttamat meluvaikutukset sekä muut vaikutukset. Mikäli Hanasaaren toimintaa päätetään jatkaa kaupunginvaltuuston vuonna 2015 tekemällä

päätöksellä, joudutaan Hanasaaren voimalaitoksen toimintaan tekemään muutoksia. Näistä olennaisimpia mahdollisten melu- ja pölyämishaittojen tai muiden haittojen osalta ovat biopolttoaineiden käytön lisääminen sekä kevyen polttoöljyn varastosäiliöiden sijoittaminen voimalaitosalueelle. Myös nämä muutokset tulee ottaa huomioon Sompasaaren alueen kaavoituksessa.

Vuoden 2009 suuronnettomuusvaarojen raportointi –dokumentissa ei käsitelty biopolttoaineiden varastointia lainkaan.

Mikäli Vuosaareen ei päädytä rakentamaan tulevaisuudessa uutta biopolttoaineita käyttävää C-voimalaitosta, tarkoittaa se sitä, että sekä Hanasaaressa että Salmisaaressa siirryttäisiin huomattavasti laajempaan (arvioiden mukaan 40% polttoainetehosta) biopolttoaineiden (pellettien) käyttöön. Tämän seurauksena myös pelletin varastointimäärä Hanasaaressa tulisi olemaan huomattavasti suurempi kuin edellä mainituissa vaaranarvioinneissa. Tämän vaihtoehdon suuronnettomuusvaarojen arviointia koskevaa dokumenttia ei ole kaava-asiakirjoissa.

Tulvan torjunta

Kaavaselostuksessa on mainittu pian julkaistavan suosituskorkeusoppaan Helsingin lukema N2000 +2,80 m. Lisäksi on mainittu, että pysäköintihallien rakenteet vesipaine-eristetään tasolle +3 asti.

Suosituskorkeuslukema N2000 +2,80 m ei pidä sisällään aaltoiluvaraa. Katajanokan ja Sompasaaren välinen yli puolen kilometrin mittainen yhtenäinen pyyhkäisymatka aiheuttaa kuitenkin tarpeen ottaa aaltoiluvara huomioon. Helsingin kaupungin ja Ilmatieteenlaitoksen yhteistyössä tekemän aaltoiluvaraselvityksen mukaan aaltoiluvaran Sompasaaren kohdalla tulisi olla 25-50 cm. Tämä tulee huomioida alinta rakentamiskorkeutta määrättäessä ja välittömästi rantaan sijoituvia rakenteita suunniteltaessa.

Maaperä

Sompasaaren maaperässä esiintyvät haitta-aineet edellyttävät kunnostustoimia ennen alueen ottamista asemakaavan mukaiseen käyttöön. Tästä tulee olla asemakaavamääräys.

Vesistövaikutukset

Asemakaavan muutosehdotus koskee vesialueen osalta sisäsaariston rannikkovesimuodostumaa Kruunuvuorenselkä (2_Ss_027), jonka ekologinen tila on luokiteltu välttäväksi sekä vesienhoitosuunnitelmassa vuoteen 2015 että lokakuussa 2013 julkistetussa uudessa luokitteluehdotuksessa. Vesimuodostuman hydrologis-morfologinen muuttuneisuus on arvioitu suureksi rantaviivan ja vesialueen muutosten sekä siltojen ja penkereiden vaikutusten takia.

Kaavanmuutosehdotuksen mukaan Sompasaaren Itärantaa on tarkoitus leventää 10 metriä itään, jolloin Sompasaaren ja Mustikkamaan välinen salmi kapenee entisestään. Rantaan on lisäksi tarkoitus sijoittaa liike-, toimisto- ja ravintolalaivoja, jotka saattavat osaltaan vaikuttaa veden liikkeisiin salmessa. Kaava-aineistossa ei ole kuitenkaan arvioitu vaikutuksia salmessa tapahtuviin virtauksiin ja Vanhankaupunginselän vedenvaihtuvuuteen. Vanhankaupunginselän yhteys salmien ulkopuoliseen vesialueeseen on huomattavasti heikentynyt aiempien täyttöjen vaikutuksesta, eikä sitä tule enää nykyisestään heikentää. Kaavamuutoksen vaikutukset tulee arvioida luotettavasti ja riittävän tarkasti, ja ehdotusta on tarpeen mukaan muokattava siten, ettei tällaista vaikutusta aiheudu. Tulisi myös arvioida, onko alueen rakentaminen mahdollista toteuttaa niin, että vedenvaihtuvuutta parantamalla vähennetään aiempien täyttöjen aiheuttamaa haittaa.

Kaava-alueen sedimenteissä on aikaisemmissa tutkimuksissa todettu kohonneita haitallisten aineiden pitoisuuksia ja erityisesti orgaaniset tinayhdisteet ovat ongelmana alueella. Kalojen trifenyylitinapitoisuus on tällä alueella poikkeuksellisen korkea, ja myös kemiallisen tilan luokittelussa käytettävä veden tributyyliitinapitoisuus on kohonnut. Vesienhoitosuunnitelmassa vuoteen 2015 kyseisen vesimuodostuman kemiallinen tila on luokiteltu hyväksi, koska käytettävissä ei ole ollut riittävästi luokittelussa käytettäviä TBT:n vesipitoisuustuloksia. Uutta kemiallisen tilan luokitteluehdotusta ei ole vielä tehty, mutta veden TBT-pitoisuus ylittää nyt käytettävissä olevien tulosten mukaan luokittelussa käytettävän laatu normin. Tekeillä olevassa merenhoitosuunnitelmassa otetaan tilan arvioinnissa huomioon myös kalojen haitallisten aineiden pitoisuudet. Alueella tulee pyrkiä siihen, että erityisesti sedimentin pinnassa olevien haitallisten aineiden pitoisuudet laskevat, jotta niiden vaikutus veteen ja eliöstöön vähenee. Tämä voi tapahtua sedimenttien peittyessä puhtaammalla kiintoaineella tai rajoitettujen alueilla mahdollisesti puhdistusruoppauksilla. Rantojen suunnitellun käytön vaikutus sedimenteissä olevien haitallisten aineiden leviämiseen ja peittymiseen sekä mahdollisuudet haittojen vähentämiseen tulee arvioida ennen kaavamuutoksen hyväksymistä. Myös sedimentin likaantuneisuuden merkitys vesialueen tulevan käytön kannalta on syytä arvioida.

Yhteenveto

Asemakaavan selvityksiä tulee täydentää. Asemakaavamuutoksesta on syytä järjestää tämän jälkeen neuvottelu, johon olisi hyvä kutsua ainakin Helsingin Energian, pelastustoimen, TUKES:in ja Helsingin ympäristökeskuksen edustajat.

Yksikön päällikkö

Aimo Huhdanmäki

Alueidenkäyttöpäällikkö

Brita Danqvist-Suiri

<Asiaa hoitaa Brita Dahlqvist-Solin, puh. 0400 291 642.>

TIEDOKSI

Airola, Liikonen, Mannisto, Antson, Sundman, Åkerla, Härkönen,
Jaakonaho, Savelainen, Yrjölä

Helsingin Energia

Helsingin kaupungin kirjaamo
kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Ksv /HEL 2013- 008387

SOMPASAAREN ALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS (NRO 12200)

Olemme tarkistaneet otsikossa mainitun asemakaavan ja asemakaavan muutoksen selostuksen.

Kaava-alueen pohjoisosassa kulkee Helen Sähköverkko Oy:n (HSV) Suvi-lahti-Herttoniemi 2x110 kV avojohto. Tätä johtoa varten on vuokrattu johto-alue, joka on leveydeltään 30 m.

Asemakaavassa on johtokadun reunaan sijoitettu ajotie sekä jalankulkuväylä. Johtoalueelle ei saa rakentaa mitään kahta (2) metriä korkeampia rakenteita ilman HSV:n lupaa. Johtoalueelle ei suositella istutettavaksi puita vaan matalakasvuisia pensaita, jotka kasvaessaan eivät ulotu johtojen turvarajojen sisäpuolelle. Rakennusvaiheessa avojohtoon tulee pitää joka tilanteessa viiden (5) metrin turvaetäisyys.

Helen Sähköverkko Oy:llä ei ole muutosehdotukseen muuta huomautettavaa.

HELEN SÄHKÖVERKKO Oy

RISTO HARJANNE
toimitusjohtaja

17.01.2014

290/07/70/701/2013

HELSINGIN KAUPUNKI
Kirjaamo
Kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10
00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Viite

Lausuntopyyntö Ksv/HEL 2013-008387 16.12.2013

HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE -KUNTAYHTYMÄN LAUSUNTO SOMPASAAREN ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUKSESTA (KSV/HEL 2013-008387)

Suunnittelualueena on Sompasaari, joka sijaitsee Kalasatamassa. Sompasaaren pohjoispuolella on Sompasaarenkanava, joka erottaa sen Sörnäistenniemestä, ja eteläpuolella Nihdinkanava, joka erottaa sen Nihdistä.

Sompasaaren alueelle suunnitellaan asuinalueita merelliseen ympäristöön noin 3 000 uudelle asukkaalle. Alue koostuu kahdeksasta asuinkorttelista, yhdestä hotelli- ja kylpylärakennusten korttelista, kahdesta rantakadusta, kanavasta ja alueen sisään sulkeutuvasta puistoalueesta.

HSL on antanut lausunnon Sompasaaren asemakaavan luonnoksesta 2.9.2013. Asemakaavan luonnosta koskeneessa HSL:n lausunnossa painotettiin joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn suurta painoarvoa alueen suunnittelussa. Suunnittelualueen kävelyn ja pyöräilyn yhteyksien on oltava luontevia ja turvallisia. Joukkoliikenteen käyttämillä reittikaduilla suunnitteluratkaisujen on mahdollistettava joukkoliikenteen sujuva ja viiveetön kulku. Lausunnossa painotettiin erityisesti, että suunnittelualueen raitiotievarauksen on mahdollistettava korkealaatuisen raitiotien toteuttaminen.

Lähin olemassa oleva joukkoliikennepalvelu on Kalasataman metroasema, joka sijaitsee noin puolen kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen pohjoisreunasta. Kalasatamasta muodostuu kaupallisen keskuksen kehittymisen myötä joukkoliikenteen keskeinen solmukohta. Kalasatamasta on suunniteltu päätepysäkkiä noin viidelle nykyisin Rautatientorille päättyvistä bussilinjoista. Lisäksi Kalasatamaan varaudutaan rakentamaan raitiotie joko Sompasaaren tai Hanasaaren kautta keskustaan.

17.01.2014

290/07/70/701/2013

Sompasaaren kautta keskustaan kulkeva linjaus käyttäisi reittinään suunnittelualueella sijaitsevaa Aallonhalkoja-nimistä katua. Raitiolinjaston suunnittelussa on alustavasti tutkittu myös linjastoa, jossa Kalasatamasta olisi linja Sompasaaren kautta myös Laajasaloon. Sompasaaren raitioliikenteen mahdollisesti viivästyessä tai kokonaan peruuntuessa on Sompasaaren ja Nihdin joukkoliikenne kokonaistaloudellisinta hoitaa jatkamalla yksi tai useampia Kalasataman keskukseen päättyviä bussilinjoja Sörnäistenniemen kautta Sompasaareen ja Nihtiin.

Metrolinjan vuoroväli tihenee nykyiseen verrattuna automaattimetron käyttöönoton myötä ja Kalasataman metroaseman itäpäähän rakennettava uusi sisäänkäynti parantaa metroaseman ja Kalasataman keskuksen sekä koko Kalasataman alueen välisiä yhteyksiä.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä lausuu kannanottonaan Sompasaaren asemakaavan muutosehdotuksesta seuraavaa:

Sompasaaren alueelle suunniteltu asuinalue tukee Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma HLJ 2011:n kärkitavoitteiden toteuttamista. Suunniteltu asuinrakentaminen tiivistää ja eheyttää yhdyskuntarakennetta laajentamalla kantakaupunkia vastaavalla tehokkuudella rakennettua aluetta kantakaupungin välittömässä läheisyydessä. Suunnittelualueelle esitetyt asunnot ja muut toiminnot sijoittuvat luontevaan paikkaan Kalasataman keskuksen läheisyyteen ja muun Kalasataman uudisrakentamisen yhteyteen.

HSL:n asemakaavan luonnoksesta antama lausunto on merkittävässä määrin huomioitu asemakaavaehdotuksen laadinnassa. Alueen joukkoliikenne tulee keskittymään alueen itälaidan kokoojakadulle, Aallonhalkojalle. Kadun tilavaraus ja geometria mahdollistavat hyvät edellytykset joko bussi- tai raitioliikenteelle.

Suunnittelualueen ratkaisut mahdollistavat Kalasataman keskukselta Sompasaaren kautta keskustaan johtavaan raitiolinjaan varautumisen. Varautuminen on tärkeää siihen saakka, kunnes lopullinen linjaus on päätetty. Linjan toteutus riippuu osin Kruunuvuorenrannan ja Laajasalon raitiotien toteutumisesta. Myös mahdollinen Kalasataman ja Pasilan välisen raitiotien toteutuminen vaikuttaa Sompasaaren raitiotielinjaan. Itsenäisenä linjana Sompasaaren linjan kysyntä perustuisi ainoastaan Sörnäistenniemen, Sompasaaren ja Nihdin matkatuotokseen, minkä ei Kalasataman joukkoliikenneselvityksissä ole todettu riittävän itsenäiselle raitiolinjalle. Osana laajempaa linjastollista ratkaisua linjalle on kuitenkin löydettävissä perusteet.

HSL pitää erittäin hyvänä ratkaisuna sitä, että alueen kokoojakatu, Aallonhalkoja, on myös osa kaupungin laajuista pyöräilyn pääreitistöä. Pyöräilyn pääreittien jatkuvuuteen ja sujuvuuteen tulee kiinnittää huomiota. Kävelyn ja pyöräilyn yhteydet Kalasataman keskukseen, Kalasataman metroasemalle ja Itäväylän bussipysäkeille kulkevat Sörnäistenniemen kautta.

17.01.2014

290/07/70/701/2013

Yhteyksien jatkuvuudesta suunnittelualueen rajoilla on huolehdittava jatkosuunnittelussa laadittaessa yksityiskohtaisempia liikennesuunnitelmia. HSL ehdottaa, että jatkosuunnittelussa myös pyörätie kulkee eri tasossa suhteessa ajorataan ja jalkakäytävään Helsingin seudun pääpyöräilyverkon ja laatukäytävien määrittelyssä esitettyjen laatutasotavoitteiden mukaisesti (HSL julkaisu 21/2012).

HSL ehdottaa, että pyöräpysäköintimääräystä harkitaan vielä hotellille/hotellikylpylälle. Liikenneviraston uudessa jalankulku- ja pyöräteiden suunnitteluohjeessa (luonnos 7.6.2013) tullaan suosittelemaan hotelleille ja ravintoloille 1 pp / 15 asiakaspaikkaa ja 0,4 pp / työntekijä.

Suunnittelualueen ulkosityöinen katuverkko mahdollistaa raitioliikenteen kannalta korkeatasoiset suunnitteluratkaisut. Asuintonttien liikenneyhteyksien suunnittelu pihakaduiksi vähentää tarvetta kokoojakadun, Aallonhalkojan, poikki kulkeville liikennevirroille, ja liikenne keskittyy kadun pohjois- ja eteläpäissä sijaitseviin Kapteeni Sundmanin kadun ja Vinsentinkadun liittymiin. Tämä suunnitteluratkaisu vastaa HSL:n lausunnossa esitettyä ratkaisua ja parantaa raitioliikenteen luotettavan liikennöinnin edellytyksiä.

HSL:n mielestä Aallonhalkojaa ylittävien suojateiden määrää pitää vähentää. Suojateiden määrää vähentämällä voidaan nopeuttaa raitioliikennettä alueen läpi. Tieliikennelainsäädäntö asettaa raitioliikenteen väistämisvelvolliseksi jalankulkijaa kohtaan, jos jalankulkija on suojatiellä tai on astumassa sille.

Kadun itäpuolella sijaitseva rantaraitti on toiminnallisuudeltaan ensisijaisesti virkistäytymisalue. Tästä syystä rantaraitille pääsyä ei pidä suunnitella yhtä ahtain periaattein kuin yleisesti. Suojateiden määrän vähentäminen ei heikennä rantaraitin käyttökelpoisuutta virkistäytymisalueena merkittävästi. HSL:n mielestä yksityiskohtaisemmassa liikennesuunnittelussa pitää harkita yhtä suojatietä Aallonhalkojan yli kutakin pihakadun liittymää kohti tai suojateiden korvaamista shared space -tyyppisillä ylityspaikoilla.

Aallonhalkojalle on tehty varaus yhdelle kahden vaunun mittaiselle (pituus yli 60 m) raitiovaunupysäkille. Yksityiskohtaisemmassa liikennesuunnittelussa on osoitettava tilavaraukset myös bussiliikenteen pysäkeille tilanteessa, jossa raitioliikennettä ei vielä ole aloitettu. Bussiliikenteen pysäkeille on tarve myös yöllisen joukkoliikenteen aikana, jolloin raitioliikenne ei ole kullussa ja liikenneyhteydet hoidetaan bussein.

HSL pitää tärkeänä, että yksityiskohtaisemman liikennesuunnittelun joukkoliikennettä koskevat ratkaisut laaditaan tiiviissä yhteistyössä HSL:n kanssa.

17.01.2014

290/07/70/701/2013

Lisätietoja antaa joukkoliikennesuunnittelija Lauri Rätty, puh. (09) 4766 4366.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Pirkko Lento
toimitusjohtajan sijainen

Tero Anttila
joukkoliikennesuunnitteluosaston
johtaja

TIEDOKSI

HSL:n kirjaamo
Brita Dahlqvist-Solin
Anna Yrjölä
Tuomas Hakala
Arttu Kuukankorpi
Johanna Vilku
Veera Laiterä
Veera Lehto
Janne Markkula
Riikka Aaltonen
Marko Suni
Ville Uusi-Rauva
Arto Siitonen
Lauri Rätty

Uudenmaan ELY
Uudenmaan ELY
Helsinki
HSL
HSL
HSL
HSL
HSL
HSL
HSL
HSL
HSL

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Lausuntopyyntö 16.12.2013

Asia

LAUSUNTO

14.1.2014

11701/36/2013

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO HELSINGIN KAUPUNKI STACS REGISTROINTIKESKUS	
Saapumispäivä/Inkommet	
17. 01. 2014	
HEL 2013-008387	
Dato/Dat	
Tekijävelvoikeus	10 03 03
Uppgiftsklass	

Lausunto Helsingin kaupunkisuunnittelulautakunnalle Sompasaaren alueen asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 12200)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on vastaanottanut Helsingin kaupungin lausuntopyynnön, joka koskee Sompasaaren alueen asemakaavan muutosehdotusta (nro 12200). Muutosehdotus mahdollistaa Sompasaaren alueelle noin 3000 ihmisen uuden asuinalueen. Alueelle tulee kahdeksan asuinkorttelia, hotelli- ja kylpylärakennusten kortteli, kaksi rantakatua, kanava sekä alueen sisään sulkeutuva puistoalue.

Alueen luoteispuolella sijaitsee Hanasaaren B-voimalaitos ja huippulämpökeskus sekä niiden maanpäälliset nestemäisen polttoaineen varastosäiliöt (2 x 7500 m³). Voimalaitos on Euroopan Unionin ns. SEVESO-II direktiivin tarkoitama suuronnettomuusvaarallinen laitos. Tällaisille laitoksille on Ympäristöministeriön kirjeessä Dnro 3/501/2001 määritelty konsultointivyöhykkeitä, joiden läheisyydessä kaavoittajan tulisi konsultoida Tukesia turvallisuuden varmistamiseksi. Hanasaaren voimalaitokselle konsultointivyöhykkeeksi on määritelty 0,5 km. Kyseinen etäisyys ei ole suojaetäisyys.

Voimalaitokselle tehdyn suuronnettomuusvarojen arvioinnin perusteella öljysäiliöiden mahdollisen tulipalon ja/tai räjähdysen lämpösäteily tai painevaikeutus ei aiheuta välitöntä vaaraa kaava-alueelle. Mahdollisen öljypalon savukaasujen komponenteille (erityisesti rikkidioksidi) tehdyissä leviämismallinuksissa on todettu, että rikkidioksidin ERPG-3 pitoisuus ylittyy noin kilometrin etäisyydelle. ERPG-3 (Emergency response planning guidelines, USA) on pitoisuus (15 ppm) jossa lähes kaikkien ihmisten arvioidaan voivan olla tunnin ajan ilman hengenvaaraa. Ihmisille vaarallisen pitoisuuden (100 ppm) arvioidaan ylittävän lähinnä voimalaitoksen alueella noin 300 metrin etäisyydellä päästölähteestä. Tällaisten tapahtumien on arvioitu olevan hyvin epätodennäköisiä.

Selvityksessä on arvioitu myös kivihiilelle tapahtuvien onnettomuuksien seurauksia. Tällaisissa tilanteissa arvioidut merkittävät vaikutukset eivät ulotu kaava-alueelle.

Tukesilla ei ole muuta huomautettavaa lausuntopyynnön johdosta.

Turvallisuus- ja
kemikaalivirasto

Leena Anonen
ylitarkastaja

Helsinki
PL 66
(Opastinsilta 12 B)
00521 Helsinki

Tampere
Kalevantie 2
33100 Tampere

Erkki Teräsmaa
ylitarkastaja

Rovaniemi
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Vaihde 029 5052 000
www.tukes.fi
kirjaamo@tukes.fi
Y-tunnus 1021277-9

